

לשכת דוברות
משכן נשיאי ישראל

יום חמישי 24 ביולי 2014

נאום נשיא מדינת ישראל התשיעי שמעון פרס בטקס הצהרת אמונים של הנשיא הנבחר ראובן ריבלין

מכובדיי,

באתי להודות לכם על הזכות שהענקתם לי לשרת את המדינה ואת אזרחיה במשך שבע שנים. אין זכות גדולה מזו. תודה. ישראל הארץ הקטנה הייתה למדינה גדולה. איני מכיר מדינה על מפת העולם או על דפי ההיסטוריה, שכה הפליאה לעשות. לקבץ בניה. להפריח שממה. לקום מחורבן, לשרוד שואה נוראה. להדוף שבע מלחמות. להחיות לשון. לכבד מורשת, לאמץ חדשנות. עם זאת, לבנות מדינה הבונה את עצמה. מדינה נושאת ערכים ומתנהלת באורח דמוקרטי. מדינה ללא אוצרות טבע שהפיקה מעצמה אוצרות אדם. הון אנוש העולה ביבוליו על מעיינות נפט ומכרות זהב. מדינה שקמה מגרעין היסטורי והייתה למדינה מצטיינת גם בעולם המדעי החדש. מדינה כבדת ראש במבחניה הכבדים. יודעת שיר. קוראת ספר. ושחרת שלום בכל ימות השנה. אני נפרד מתפקידי מבלי להיפרד מאמונתי. אשרת את המדינה כנושא אמונה עמוקה, שישראל תהא מדינת מופת. אנו עם שהתנסה בייסורים אין קץ. ואנו עם שהגיע לשיאי אנוש נשגבים. עשינו מאמצים כבירים. שילמנו מחירים כבדים. לא נשכח את אחיותינו ואחינו שניספו בשואה הנוראה. נזכור את הנופלים בקרב, שהביאו חיים חדשים לעם שנגאל מחדש. זו זכות גדולה להיות אזרח בין אזרחים שידעו עמל וחרדה. שעשו מאמץ עליון ונשאו תקווה נחושה, עד שנראו לראשונה טללי שְחֵרִיתָה. שבנו. בנינו. לחמנו. התפללנו. עד שהחלו להיראות קווי מתאר שהפליא את עצמו. קווי מתאר שהיו גם לפלא מחוצה לנו. אנו עם עתיק שעם הזמן נהיה עתיק יותר. אנו עם בראשיתי, שבראשיתו מתחדשת כל פעם מחדש. ישראל נולדה כתקדים ויצרה תקדימים. גם בהיותה המעט בעמים נשאה אמונה שהיא בין הגדולה שבעמים. הראשון למרוד בדעות קדומות- היה משה רבינו. הוא מרד בפרעה. הוא ניתץ אלילים. הוא ניפץ אשליות. הוא יצא למדבר כדי להגיע לארץ יעודה. הוא עלה להר וירד ממנו עם לוחות הברית. עם עשרת הדיברות שהפכו לערכי היסוד של עמנו ואומצו על ידי הציוויליזציה המערבית. אנו ממשיכים ונמשיך במורשתו הגדולה. כי עדיין ישנם אלילים לנתץ, עבדים לשחרר, חיים להציל וצדק לקיים. עדיין ישנו עולם לְתִקֵן. גם אם נישאר המעט שבעמים. גם אם נשמש מטרה לאנשי זָדוֹן- לא נסטה ממורשתנו המוסרית. ראינו שמבחנים אינם מוזמנים. הם מתרחשים מאליהם. כך מתרחש המבחן העכשווי. לא שערתי שבימים האחרונים לכהונתי אֶלֶךְ, כפי שנהגתי ללכת, לנחם משפחות שכולות. דמעה בעינם. ואמונה בליבם.

לא תיארתי לעצמי שגם הפעם לאחר שספגנו טילים, שנועדו לפגוע בחיי אזרחים דורשי טוב. ולאחר שחשפנו מנהרות רצח מוסתרות, שמשמשות לחדירה ללב יישובים אזרחים ולהמטיר אש על אימהות וילדים. נצטרך להתריע באוזני העולם על סכנת הטרוריסטי. הטרור מנסה לשפוך את דמינו. ובפעל גורם לנהרות דם הזורמים בחוצות עמו. מעולם לא פורר מיעוט קטן כזה, את רקמת חיי עמים שלמים. שלח באכזריות תינוקות לשמש מגן לפשעיו. חמאס שוב הכניס את מאות אלפי אזרחי עזה לשדה אש ומוות. הטרוריסטים הפכו את עזה, שהיא בת יותר משלושת אלפים שנה, לטרגדיה מעשה אדם. לימים פינינו אותה מרצוננו מנוכחות ישראלית ואף סייענו לה להשתקם. לרוע המזל. לרוע מזלה. השתלטו עליה קנאים טרוריסטים, שנטלו את האמצעים שנועדו לשיקומה, והשקיעו אותם במנגנוני טרור ורצח. אין ישראל אויבת של תושבי עזה. נהפוך הוא, ישראל בנתה את מעבר ארז כדי לפתוח שער אליה. מעולם לא פתחנו באש נגד עזה. השבנו אש רק כאשר האש נפתחה נגדנו. השתלטנו על המחבלים כדי להבטיח את שלום אזרחינו. הם גם התאכזרו לבני עמם בגוזלם מזונם של תינוקות כדי לפרנס את הטרור המדיני שלהם. הם זרעו מוות וקצרו מוות. הם כפו על ילדיהם לשמש כמגני אש, ושלחו אותם להישרף באש. אני חוזר ואומר הערבים אינם אויבים בעינינו. מדיניות הרצח היא האויב. היא גם הסכנה הגדולה ביותר לשלום העולם הערבי. חמאס יורה ואינו מסוגל להשיב על שתי שאלות פשוטות. מה הסיבה ליריותיו? הרי עזה אינה תחת כיבוש. והיא פתוחה כשהיא אינה יורה. מה ברצונם להשיג? כאשר למדו שאפשר להשיג דברים בלי אש ולהפסיד כשפותחים באש. זה 68 שנים שהטרור מביא נזק לעמו. הוא לא ניצח באף מערכה. הוא הביא רק שכול לאזרחים והרס לרצועה. אין לו תשובות והוא אינו מפיק לקחים. ישראל תגבר על הטרור כי היא שוחרת שלום וצודקת בהגנתה. ישראל תנצח בזכות צבא ההגנה לישראל. בזכות מפקדיו המצוינים וחייליו המסורים. אין כזה"ל בצבאות. כוחו רב. כליו

לשכת דוברות משכן נשיאי ישראל

משוכללים. ערכיו מפורשים. המדינה גאה בצבא שלה. העם אוהב אותו. והארץ סומכת עליו. בבואי לנחם, בימים אלה, משפחות ששכלו זה עתה את היקר מכל, אני חש בצער שאין לו נחם, אבל גם לומד מחדש על שיעור קומתם של הנופלים. האש קטלה את חייהם וחשפה את גדולתם. האש האירה את עומק אישיותם לצד אומץ ליבם. איש לא צריך היה להסביר להם דבר. הם ידעו את הדברים לאשורם. מכוח עצמם. הם נעו לקרב עוד בטרם הגיעה הקריאה לחזית. הם התנדבו למסוכנות שבמשימות ולחמו כאריות. מהירים, אבל לא פזיזים. נושאי מורשת אבות ועוז נעורים. לבם נשא אהבה למשפחה, למדינה, לעם. ההורים חינכו. הבנים עלו על הציפיות שהם תלו בהם. ביקרתי ביישובים מופגזים. ישובים שהקימו חברה נפלאה. וחרשו שדות חדשים. פגשתי במייסדים עטורי שיבה ומסביבם עצי פרי. ובילדים שוחרי החופש ונושאי הידידות. כולם מודעים לסכנה. אבל משוכנעים ביכולתנו לגבור עליה. חברי הכנסת, תרשו לי לומר מעל הבמה המכובדת הזו- אין כמוהם! אוסיף ואומר, שחוזקה של ישראל טמון באחדותה. אחדות נשגבת של עם לוחם ובונה. עם של אזרחים טובים. שבצעירותם מתגייסים ובגרותם מתנדבים למילואים. ישראל היא בבחינת עם לבדו ישכון. אבל יש לנו ידידים. באמריקה ובאירופה, באסיה, באוסטרליה ובאפריקה. אני אסיר תודה להם. קשה להבין כיצד יוצאים בחוצות עולם ובכיכרות תבל מפגנים התומכים בטרוריסטים ומגנים את המגינים. המפגינים נושאים שלטים מבלי שתהיה להם תשובה לטרור. הם מעודדים אלימות חסרת שחר. מתמיהה היא גם שהמועצה הנושאת את השם המחייב כל כך, "מועצה לזכויות אדם", החליטה להקים ועדת חקירה שתבדוק מי צודק. הרוצחים או המסרבים להירצח? אם הזכות להישאר בחיים אינה הזכות הראשונה בזכויות האדם, מה הטעם בזכויות נוספות? הטרוריסטים מנסים לסכן גם את חופש התנועה האווירית. אין להיכנע להם. הממשלות צריכות לשתק את הטרור ולא לשתק את התעופה. במדינות חוק, השמיים צריכים להיות פתוחים והיורים עצורים. ובלית דיין. אין דין.

חברי הכנסת, אין מקום לספק בניצחוננו. אנו מודעים שאין די בניצחון צבאי גרידא. כי אין בטחון קבע, ללא שלום קבע. כפי שאין שלום אמיתי ללא בטחון אמיתי. אין מוקדם ומאוחר בתורה. בחיפושינו אחרי השלום, אין לזנוח את השיקול הביטחוני. במאמצינו להבטחת ביטחון, אין להחסיר את השיקול המדיני. עם היודע לנצח במלחמות, ידע גם להביא שלום לבניו. גם כאשר השלום נראה כמתחמק מידינו, ידינו אמונות דיין כדי להשיגו. ראינו זאת בעבר. אני זוכר שהיו מומחים שאמרו שמצרים לעולם לא תחתום איתנו שלום. שירדן לא תחתום שלום עם ישראל לפני שסוריה תעשה זאת. שבקרב הפלשתינאים לעולם לא תקום תנועה שוללת טרור ושוחרת שלום. שלעולם לא יקומו מנהיגים ערבים שיכריזו בשפתם (ולא באנגלית), בארץ ערבית ולא בארץ אירופית, שהם בעד שלום ונגד טרור. שהם מגנים חטיפות ומוכנים לחילופי שטחים. שהם בעד שתי מדינות כאשר אחת מהן היא במפורש מדינת ישראל שהיא מדינה יהודית באופייה ובמניינה. לא היה מומחה שחזה שיום יבוא והליגה הערבית, שחרטה על דיגלה את שלושת הלאוים של חרטום, תפרסם הצעה המבטלת אותם. ובמקומה תפרסם תכנית משלה האמורה להציע דרך לשלום. לא רק בין ישראל לפלשתינאים, אלא גם בין ישראל ומדינות ערב. גם אם אין לקבל את ההצעה הזו במלואה. בבחינת ראה וקדש. אין גם להתעלם ממגמת פניה. "כל המומחים הם מומחים למה שהיה, אין מומחים למה שיהיה" אמר בן גוריון. וצדק. אכן, לעתיד דרושים מאמינים ולא דווקא מומחים. עתיד יוצרים. לא יורשים ולא מנבאים. על מנת להבטיח את עתידה של ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית, ישראל אימצה את הפתרון המושתת על שתי מדינות לשני עמים. מדינה יהודית-ישראל. ומדינה ערבית לפלשתינאים. פתרון זה מקובל גם על רוב עמי העולם, ועל רוב בעולם הערבי.

חברי הכנסת, באתי לומר לכם שלום כאזרח, כאדם שחלמו לא פג. כאדם שלמד מניסיון שגודלה של המציאות בישראל עולה על החלום שיצר אותה בטרם קמה. אני נפרד מתפקידי כנשיא אבל לא מחובתי כאזרח. הייתי נשיא אוהב את עמו. ומעתה אני אזרח מאוהב בעמו. לא אוותר על זכותי לשרת את העם ואת המדינה. אפעל באמונה עמוקה להמשיך ולתרום לבניינה. שישראל תדע ביטחון ותדע שלום. ישראל שתקיים צדק חברתי ותישא את עיניה להגשמת חזון נביאיה. שישראל תוסיף להיות יהודית במורשתה ודמוקרטית באורחותיה. שיתקיים בה חופש הביטוי וחופש המחקר. שתוסיף להצטיין ברמתה המדעית בקנה מידה עולמי. מדינה ערכית. מדינה שתקיים הלכה למעשה שוויון לכל אזרחיה; יהודים, מוסלמים, נוצרים, דרוזים, בדואים או צ'רקסים. כך התחייבנו במגילת העצמאות. כך רשמנו בספר החוקים. כך נבצע בהוראות השלטון. חזונו

לשכת דוברות משכן נשיאי ישראל

החברתי של הנביא עמוס כחזונו המדיני של ישעיהו, הם מורי דרכנו. הם ציוו שצדק חברתי ושלוש עולמי ידריכו את מעשינו. ישראל נולדה על ברכי ערכיה. עתה היא צומחת על זרועות המדע החדש. אין סתירה ביניהם. אסור שתהיה סתירה ביניהם. בביקוריי בפינותיה המגוונות והייחודיות של ישראל, נכנסתי לכל מקום בסקרנות חוקרת וחזרתי בלב מלא גאווה. גיליתי בכל מקום ובכל פעם מחדש, אנשים חרוצים, כישרונות שופעים, ילדים מקסימים והפתעות טובות שאין להן שיעור. על כן, בהיפרדי מתפקידי הרשמי אשר אזרח נושא תקווה. תקווה לעתיד טוב יותר. תקווה לשלוש מלא. תקווה שהחלוש של ימינו יצור מציאות של מופת. כאשר אני חוזר ופוגש את יופיה ועוצמתה של ישראל, אני מוצא את עצמי לעיתים מוחא דמעה. נרגש אולי מעט יותר ממרבית חבריי הצעירים. משום שבכל שנותיי ראיתי את מלוא הדרך המדהימה והפלאית שעשתה ישראל. לצדו של בן גוריון ראיתי נאבקות על חייה. עם משאבים דלים וסכנות אין קץ. ואילו היום- אני רואה אותה חזקה. בוטחת. פורחת. משגשגת בכל תחום. אני רואה את ארצי מבטיחה עתיד מלהיב לבניה ובנותיה.

ידידי, ראובן ריבלין, נשיאה הנבחר של ישראל. הידד לך! אני מאחל לך שתשרת את העם כדרכך הטובה. כליבך הטוב. כפניך המאירות. יש בך מן המצופה מנשיא. אני בטוח שתצליח בדרכך ותחזק את עתידה של מדינת ישראל.

חברי הכנסת,

טבעם של החיים הפרלמנטריים להיות פולמוס מתמשך. זו הדמוקרטיה. וטוב שכך. אם יותר לי, ובייחוד בימים בהם אנו נדרשים לאחדות, בימים לא קלים בהם עיני העם נשואות אל מנהיגיו- אליכם. אנא - אל תרפו מן הוויכוח. זו נשמת אפה של הדמוקרטיה. וכך צריך. אך נהלו את הפולמוס מתוך כבוד הדדי. מתוך תחושה של שותפות גורל ותוך מתן כבוד גדול לציבור הישראלי שאין כמוהו בעולם. הראוי ליחס כזה מנבחריו.

אני אוהב את כולכם. תודה לכם מעומק ליבי.